

NGACMIMI DHE DHUNA NË VENDIN E PUNËS

Njihni të drejtat tuaja

ÇFARË ËSHTË NGACMIMI?

Ngacmimi përfshin:

- Sjellje fyese e bazuar në stereotipe për njerëzit me karakteristika të caktuara të mbrojtura.
- Sjellje që synon të shkaktojë shqetësim ose poshtërim për shkak të një karakteristike të mbrojtur.
- Çdo shprehje mospëlqimi ose urrejtjeje për grupin të cilit i përket viktimës, bazuar në një karakteristikë të mbrojtur.

Karakteristikat e mbrojtura përfshijnë:

- Mosha
- Raca
- Besimi
- Ngjyra
- Origjina kombëtare
- Orientimi seksual
- Statusi ushtarak
- Gjinia
- Aftësia e kufizuar
- Gjendja martesore
- Statusi i viktimës së dhunës në familje
- Identiteti gjinor
- Historia kriminale

Ngacmimi në vendin e punës ose në lidhje me atë është kundër ligjit. Punëdhënësit tuaj i kërkohet me ligj dhe politika shtetërore të krijojnë një vend pune pa ngacmime bazuar në karakteristikat e mbrojtura.

ÇFARË ËSHTË NGACMIMI SEKSUAL?

Çdo përparim i padëshiruar verbal ose fizik, deklaratë seksualisht e qartë ose nënçmuese, ose vërejtje diskriminuese seksuale që është ofenduese për marrësin ose që ndërhyjnë në performancën e tyre të punës.

Kjo përfshin:

- Stereotipizimi i seksit
- Diskriminimi për shkak të identitetit gjinor ose statusit të të qenit transgjinor

- Diskriminimi për shkak të shtatzënisë

Ngacmimi seksual mund të përfshijë:

- Përparime të padëshiruara seksuale, kërkesa për favore seksuale dhe ngacmime të tjera verbale ose fizike të natyrës seksuale
- Kur një person me autoritet ofron të tregtojë përfitimet e punës për favore seksuale, të tilla si duke thënë ose duke nënkuptuar, "Do të të ngre në detyrë nëse bën seks me mua" ose "Do të pushohesh nëse nuk më lejon të të prek."

Ngacmimi është i paligjshëm kur është aq i shpeshtë ose i rëndë sa që krijon një mjedis pune armiqësor ose fytes. Është gjithashtu e paligjshme kur rezulton në një vendim të pafavorshëm punësimi (si p.sh. shkarkimi ose ulja e viktimës nga puna).

Viktima dhe ngacmuesi mund të jenë të çdo gjinie ose të së njëjtës gjinie. Ngacmuesi mund të jetë mbikëqyrësi i viktimës, një mbikëqyrës në një zonë tjetër, një bashkëpunëtor ose dikush që nuk është punonjës i punëdhënësit, si një klient ose klient.

ÇFARË ËSHTË DHUNA NË VENDIN E PUNËS?

Dhuna në vendin e punës është çdo veprim ose kërcënim i dhunës fizike, ngacmimit, frikësimit ose sjelljeve të tjera kërcënuese përçarëse që ndodh në vendin e punës. Ai varion nga kërcënimet dhe abuzimet verbale deri te sulmet fizike dhe madje edhe vrasjet. Mund të përfshijë punonjës, klientë, klientë dhe vizitorë.

SI MUNDËT DEPARTAMENTI I PUNËS T'I NDIHMOJË PUNËTORËT TË RAPORTOJNË NGACMIMET OSE DHUNËN NË VENDIN E PUNËS?

Departamenti i Punës mund t'i ndihmojë punëtorët të paraqesin një ankesë në Divizionin e të Drejtave të Njeriut të NYS ose ekuivalentin federal ose lokal. Departamenti i Punës përpiqet për një qasje të informuar për traumën, me në qendër viktimat. Është politika jonë që t'i lejojmë viktimat të vendosin nëse do të dëshironin apo jo të ndjekin një ankesë.

SI MUND TË NDIHMOJË DEPARTAMENTI I PUNËS VIKTIMAT ME SHËRBIMET DHE NDJEKJEN PENALE TË KRIMEVE?

Departamenti i Punës mund të:

- Bëjë referime për shërbimet mbështetëse
- Ndhimjohë punëtorin të diskutojë çështjet me punëdhënësin, nëse punëtori pranon
- Ndhimjohë në përgatitjen e formularëve të ankesës dhe dërgojë ato tek agjencitë e duhura të zbatimit
- Bëjë referime dhe ndihimjohë përgjigjen kriminale ndaj krimeve të kryera
- Kur është e përshtatshme, jepni referime për agjencitë e shërbimeve ligjore për vlerësimet e imigracionit dhe certifikatat e vizave U ose T
- Jepni një deklaratë interesi për punëtorët e përfshirë në një mosmarrëveshje pune aktuale ose të vazhdueshme

ÇFARË ËSHTË NJË VIZË U OSE T?

Vizat U janë viza humanitare për viktimat e krimeve të caktuara. Vizat T janë për viktimat e trafikimit të qenieve njerëzore. NYS DOL konsideron lëshimin e certifikatave kur një punëtor emigrant në Nju Jork ka qenë viktimë e një krimi në vendin e punës.

Vizat U dhe T ofrojnë përfitimet e mëposhtme:

- Status i ligjshëm deri në katër vjet
- Dokumenti i Autorizimit të Punësimit
- Përshtatshmëria për disa përfitime publike
- Përshtatshmëria për status të përhershëm të ligjshëm pas tre vitesh
- Statusi derivat për anëtarët e familjes

ÇFARË ËSHTË NJË DEKLARATË INTERESI?

Sipas Politikës së Diskrecionit Prokurorial të Departamentit të Sigurisë Kombëtare, disa individë ose mbrojtësi i tyre mund të kërkojnë një "Deklaratë interesi" nga Departamenti i Punës.

Nëse jeni i përfshirë në një hetim aktual dhe në vazhdim të Departamentit të Punës të Shtetit të Nju Jorkut (NYS DOL) dhe keni frikë të bashkëpunoni në hetim për shkak të hakmarrjes së mundshme të bazuar në emigracion, avokati juaj mund të kërkojë një Shprehje të Interesit (SOI). Një SOI është një letër nga NYSDOL që përshkruan autoritetin e agjencive tona për të hetuar rastin tuaj, përshkruan frikën e punëtorëve të bazuar në hakmarrje dhe interesin e NYSDOL për të siguruar që punëtorët të jenë të lirë të marrin pjesë në hetimin e agjencisë sonë duke eliminuar frikën e hakmarrjes me bazë emigracionin.

NYS DOL do të shqyrtojë kërkesën dhe nëse miratohet, do t'i lëshojë një letër SOI Departamentit të Sigurisë Kombëtare të SHBA (DHS). Pasi SOI të pranohet nga DHS, avokati ose avokati juaj mund të aplikojë për veprim të shtyrë. DHS do

të shqyrtojë aplikacionin tuaj së bashku me SOI dhe do të vendosë vetë për rastin tuaj specifik. NYSDOL nuk është i përfshirë në procesin e rishikimit të DHS.

ÇFARË ËSHTË DISKRECIONI PROKURORIAL?

Diskrecioni Prokurorial është një proces i ri dhe i thjeshtë për punëtorët emigrantë që të marrin mbrojtje të përkohshme nga dëbimi dhe autorizim pune nëse bashkëpunojnë me një hetim të NYSDOL.

SI FUNKSIONON DISKRECIONI PROKURORIAL?

Nëse jeni i përfshirë në një hetim aktual dhe në vazhdim të NYSDOL dhe keni frikë të bashkëpunoni në hetim për shkak të hakmarrjes së mundshme të bazuar në emigracion, avokati juaj mund të kërkojë një letër të Shprehjes së Interesit (SOI). NYSDOL do të shqyrtojë kërkesën dhe nëse miratohet, do t'i lëshojë një letër SOI Departamentit të Sigurisë Kombëtare të SHBA (DHS). Pasi të pranohet nga DHS, avokati ose avokati juaj mund të aplikojë për veprim të shtyrë.

PËR PUNËDHËNËSIT:

Sipas ligjit, çdo punëdhënës në shtetin e Nju Jorkut tani i kërkohet të krijojë një politikë parandaluese të ngacmimit seksual në përputhje me nenin 201-g të Ligjit të Punës. Departamenti i Punës në konsultim me Divizionin e të Drejtave të Njeriut ka krijuar një politikë model për parandalimin e ngacmimit seksual. Politika e modelit, një model trajnimi dhe një poster mostër janë në dispozicion në: ny.gov/programs/combating-sexual-harassment-workplace

PËR MË SHUMË INFORMACION RRETH SHËRBIMEVE DHE ASISTENCËS NË DISPOZICION

Telefononi Divizionin e Përputhshmërisë dhe Edukimit pa pagesë, në **877-466-9757** ose email DOCE@labor.ny.gov.